

[Landbrugsministeren.]

Interesse for Manden, men det er navnlig af Betydning for Kreditorerne, at man faar Laanene indfriet med Statslaan og Kreditorerne faar deres Penge. Det betyder jo, at en umaadelig Masse Landmænd vil komme og kræve at faa Del i en saadan Konvertering, at der ikke bliver Tale om 10—20 Millioner, men om Hundreder af Millioner. Derfor mener jeg, at denne Bestemmelse giver en Begrænsning — ikke en Sikkerhed, men en Begrænsning — af de Millionkrav, der ellers kan blive Tale om at stille til Statskassen, og der er dog Grænser for, hvor højt man kan komme op.

Som jeg sagde før, til at begynde med, man maa stille sig paa det Standpunkt, at der maa øves Ret og Skel til alle Sider; man maa være klar over, at hvis Konsekvenserne af, at vi giver 10 Millioner bliver, at der paa samme Linie stilles Krav om 200 Mill. Kr., saa bliver man nødt til at effektuere det, ellers begaar man Uret over for dem, der holdes udenfor. Derfor mener jeg, det er nødvendigt, at der foretages en betydelig Nedskæring, før Staten giver saadanne Laan; ellers bliver det umuligt for Staten at øve Ret og Skel til alle Sider.

Med Hensyn til den anden Bestemmelse om, at det skal være Ejendomsskylden, der skal lægges til Grund, kan jeg henholde mig ikke mindst til de Udtalelser, der er fremsat af det ærede Medlem Hr. Holdgaard, som talte sidst. Jeg finder ogsaa, at hvis man gaar udenom Ejendomsskylden, saa er det i højeste Grad at vise Mistillid til Vurderingsmændene. Det er jo saaledes, at det vil blive overordentlig vanskeligt for disse Amtsudvalg at holde igen, naar de bliver stillet overfor, at det er et frit Skøn, der kan foretages. Hvis man i det enkelte Tilfælde kan gaa over Ejendomsskyldværdien, hvad jeg mener maa være meget betænkeligt, maa der være en Begrænsning. Ellers bliver det umuligt for Amtsudvalget at holde igen overfor den paagældende Landmand, men ikke mindst overfor hans Kreditorer.

Angaaende det tredie Punkt, som det ærede Medlem udtalte sin Kritik overfor, nemlig Bestemmelsen om, at der skal stilles Kaution for en Fjerdedel af det Laan, der ydes den paagældende, maa jeg sige, at det med Hensyn til Kautionsstillelsen for mig ikke saa meget drejer sig om Sikkerheden for Staten for, at dens Risiko ikke skal blive saa stor, men mere afgørende for mig er den Betragtning, som det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen ogsaa var inde paa, at deri ligger der en Sikkerhed for, at de, der faar saadanne

Laan, netop er dem, der kan klare sig. Naar vi her er inde paa en Laangivning, der er over Ejendommens Værdi, over Ejendomsskylden, Besætningens Værdi, Inventarets Værdi, naar man altsaa baade skal forrente Ejendommens Værdi og det Laan, man faar af Statskassen, er det indlysende — det tror jeg alle, der kender lidt til Landboforhold, vil indrømme er rigtigt —, at det kun er en ringe Procentdel af den danske Landbostand, der kan forrente saa store Laan paa Ejendommene. Det vil atter sige, at det i Virkeligheden er uklogt at lave en Akkordordning, hvis man ikke er klar over, at den paagældende netop er saa dygtig, at han kan forrente disse Beløb. Der er ingen, der kan have Interesse i at foretage en saadan Nedskrivning, en saadan Akkord, uden at der er Mulighed for, at Manden kan forrente Beløbet. Det maa derfor være absolut afgørende, at der løbes en betydelig Risiko, for derigennem at tilkendegive, at man tror, at det er en af de faa udvalgte, der kan forrente mere, end Ejendommen er værd.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal kritiserede til sidst, at man har slettet den Bestemmelse, at Landbrugsministeren i enkelte Tilfælde kunde give et større Laan end det, der var fastsat i Forslaget, og udtalte, at det var en Tillid til Ministeren, man her viste, som jeg ganske vist skal erkende er noget usædvanlig. Jeg vil imidlertid gerne renoncere paa den Tillid, jeg ønsker ikke at faa den Bemyndigelse. Jeg tror, at man derigennem vil komme ud for et Pres, som hverken Amtskommissionerne, det store Udvalg eller Ministeren kan modstaa. I alt Fald vil det blive overordentlig vanskeligt, fordi der i mangfoldige Tilfælde selvfølgelig bliver anført Grunde, der taler for, at man netop i dette Tilfælde skal gaa til et Laan, der er større end i Loven fastsat. Jeg tror, at hvis man skal være paa sikker Grund, være sikker paa, at man kan føre Lovgivningen, hvis den kommer til at betyde noget — og jeg tror, den vil komme til at betyde ikke saa ganske lidt —, videre i Fremtiden, er det ogsaa paa dette Punkt nødvendigt at have faste Regler.

Med disse Ord skal jeg anbefale at stemme for de af det samlede Udvalg og af de forskellige Flertal stillede Ændringsforslag, men stemme imod Mindretallets Ændringsforslag.

Ordføreren (Olufson): Jeg vil kun gøre en ganske kort Bemærkning til den